

af Banerne kunne bygges med et mindre Tilskud, medens en anden af dem igjen kunde kræve et større Tilskud, end der her er forlangt. Jeg mener derfor, at dette bestemte Tilfagn om „indtil 40,000 Rd.“ ikke er paa sit Sted for Tiden, men at man helst bør lade det hele Spørgsmaal om Tilskudets Størrelse være Fremtidens Sag, Saalænge der ikke foreligger noget Bestemt om, hvilke private Midler der er tilstede, forekommer det mig, at man vil kunne indskrænke sig til at give Ministeriet en Bemyndigelse. De private Selskaber kunne da ansøge om Koncession, og naar man da har set de Tilbud, der foreligge ad privat Vej, kan man komme ind paa at omtale, hvilke Tilskud der efter samtlige foreliggende Forhold bør gives fra Statens Side. Det forekommer mig, at det er den naturlige Vej at gaa, og at det er rigtigere at følge den end at bestemme et ensartet Tilskud for samtlige Baner. Det er dette, jeg har ønsket at lægge Vægt paa strax ved 1ste Behandling, og jeg tror, at det vil være rettest at rette Loven i den af mig antydede Henseende, saaledes at Staten altsaa forbeholder sig ikke at tage nogen Bestemmelse om Tilskudets Størrelse, før samtlige Forhold ligge mere klart for. Man kan naturligvis godt antyde i Loven, at de omhandlede Baner kunne gjøre Regning paa Tilskud, men selve Størrelsen af dette Tilskud bør neppe fastsættes i Loven. — Jeg skal ikke opholde mig videre ved Sagen. Væde foregaaende Talere ere komne ind paa saa mange Enkeltheder, der ikke forekomme mig at ligge for ved denne Behandling. Der har været Tale om i Loven at optage endnu en Bane foruden den, der her forlanges, og jeg forudser, at der vil komme Forslag i den Retning; men naar jeg skulde ytre min Mening i saa Henseende, vilde den gaa ud paa, at det snarere var ønskeligere at faae en særskilt Lov for hver enkelt Bane end at faae flere Baner optagne i samme Lov. Jeg tror, at der kan ansøres meget gode Grunde derfor, og blandt andre den, at en af Banerne jo meget godt kunde komme til at lide under Hindringer, som kunde vise sig for de andre Baner. Saavel den ærede Minister som enkelte Medlemmer kunne jo fremkomme med nye Lovforslag om Baneanlæg, og jeg antager, at saadanne Forslag ville komme; men jeg mener rigtignok, at man ikke skal besvære nærværende Lovforslag med yderligere Forlangender.

Fjord: Jeg er med Hensyn til nærværende Lov i det heldige Tilfælde ikke at kunne blive misforstaaet, som om jeg talte for egne Interesser (Afbrudelse). Na, jeg tror overhovedet ikke, at Nogen her kan mistænkes for at tale for egne Interesser, men jeg kan det særlig ikke i dette Tilfælde, da ingen af de paagældende Baner berører min Valgkreds. Jeg kan ikke se rettere, end at, naar der hovedsagelig for privat Regning kan

blive anlagt Sidebaner til Statsbanerne, saa bør Lovgivningsmagten gribe ethvert saadant Tilbud med Begjærighed, thi jo større Trafik der kommer til Statsbanerne, desto større Udsigt have disse jo til at forrente sig godt, og det er jo dog uregelmæssigt, at der med Sidebanerne kommer en saadan forøget Trafik. Jeg kan derfor ikke Andet end udtale min fulde Tilslutning til dem, der have givet den høitærede Minister deres Anerkjendelse, fordi han er fremkommen med nærværende Lovforslag. Forsaavidt der imidlertid er Tale om, hvad man har set offentlig fremsat i den sidste Tid, nemlig at lægge private Baner omtrent langs med Statsbanerne, saa er jeg ikke med, thi det vilde utvivlsomt bidrage til at formindste disses Indtægt. Jeg har saaledes set fremsat den Tanke, at lægge en Bane fra Nyborg over Kværndrup til et Punkt paa den vestlige Side af Fyen, og jeg antager, at en saadan Bane vilde ubetinget formindste Statsbanernes Indtægt. Hvad det første af det i Lovforslaget nævnte Baneanlæg angaar, kan jeg ikke se Andet, end at det er fuldstændig rigtigt, at den lægges ind til Odense, thi kun derved er det muligt for det sydlige Fyen og Verne Syd for Fyen, at deres Trafik lige let kan komme til at gaa baade mod Ost og Vest, og hvad Godstrafikken angaar, er det vist omtrent givet, at den for Ofertiden hovedsagelig vil drage mod Vest over Gøbjerg til England. Hvad Jernbanen fra Silkeborg til Herning angaar, da forekommer det mig at være meget tvivlsomt, om det ikke var rigtig og om ikke Hammerum Herred vilde være bedst tjent med, om man først tog fat paa Jernbanen imod Sydvest, idet jeg for Ørigt er fuldstændig enig i, at ogsaa den Tid maa komme, da man anlægger en Jernbane fra Silkeborg helt Vest paa. Er det imidlertid Væbøernes Ønske først at faae en Forbindelse imod Ost, saa skal jeg ganske vist gaa med; saa kan den anden Linie komme bag efter. Jeg er, ligesom det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds (Aaberg), paa det Rene med, at den Tid ikke er fjern, da der maa komme en Jernbane til Lømwig fra det Punkt, hvor den vestjydske Jernbane fra Holtstebro dreier imod Syd, ja, jeg er endogsaa i den Grad paa det Rene dermed, at jeg anser en saadan Bane for at ville blive meget mere rentabel end en Jernbane fra Silkeborg til Herning, og jeg tror, at der meget lettere kan ventes at fremkomme Tilbud om privat Anlæg af en saadan Bane end om Anlæget af den sidstnævnte. Jeg skal endogsaa sige, at det har forundret mig, at et saadant Baneanlæg ikke er medoptaget i Lovforslaget. Det er muligt, at der ikke allerede foreligger Tilbud om Anlæget af en saadan Bane; men selv om et saadant Tilbud ikke foreligger, forekommer det mig, at der aldeles ikke er foregribet Noget derved, at man sætter ind i Loven, at Koncession paa en saadan Bane kan faas, naar Nogen søger derom, thi paa dette Punkt kan jeg ikke være enig med